

Spoštovana ga. poslanka, spoštovani g. poslanec,

V kakšno realnost se bomo zbudili, če boste podprli GZ-1?

Vsi občudujemo urejeno grajeno okolje, urejene ulice, trge, stavbe in parke. Urejeno okolje izraža našo nacionalno in kulturno identiteto, ki jo razkazujemo tudi na razglednicah in turističnih promocijah.

Vendar pa lepo in urejeno okolje ni samoumevno in je v veliki meri odvisno od sistema urejanja prostora. S sprejetjem GZ-1 bo lahko arhitekturnim strokam in s tem prostoru, zadan nepopravljiv udarec, saj bodo stavbe v prostor lahko umeščene brez njih, to pa bo kmalu vidno v slabo grajenem okolju. Lepo in zdravo grajeno okolje je namreč lahko le rezultat jasnega upoštevanja strokovnih kompetenc, h kateremu bi si morali prizadevati tudi na zakonodajnem nivoju.

Po Gradbenem zakonu, ki je v veljavi **še le dobra tri leta**, je faza dovoljevanja gradnje namenjena **umeščanju stavb v prostor**. Za postopek dovoljevanja gradnje za stavbe in vodenje projekta je običajno poskrbel **arhitekt**, ki je **k sodelovanju povabil ostale inženirje**. Drugih načrtov (statike, elektro ali strojnih instalacij) ni več potrebno predložiti, da bi dobili gradbeno dovoljenje (razen za zahtevne objekte), saj so ti potrebni šele v fazi izvedbe. Zato je logično, da **proces načrtovanja stavb in njihovo umeščanje v prostor, vodi arhitekt**. Kajti arhitekt je tisti, ki stavbo zasnuje in oblikuje in postavi izhodišče za nadaljnje projektiranje. **Arhitekturni načrt stavbe predstavlja osnovo za vse ostale inženirje**.

**Primer slabo umeščene stavbe v prostor - iz publikacije ["Kultura prostora in graditve zdaj!"](#).*

Če bo parlament potrdil spremembo gradbenega zakona (GZ-1) pa bo projekt za stavbe lahko vodil, **katerikoli pooblaščen inženir**! Iz gradbenega zakona je brisano je določilo, da se za vodenje izdelave projektne dokumentacije določi arhitekta ali inženirja iz stroke, ki glede na namen gradnje prevladuje. **Nepoučeni investitorji bodo lahko načrt za stavbo pridobili pri kateremkoli pooblaščenem inženirju**. To je predvsem slabo za investitorje, ki bodo dobili slabe projekte.

GZ-1 v kombinaciji s spremembo zakona o javnih naročilih, ki črta 3.odstavek 100.člena in s tem obveznost javnega, arhitekturnega natečaja za javne investicije, lahko **povzroči degradacijo grajenega javnega prostora**. Pri investicijah v javne zgradbe, vrtce in šole, bo merilo zgolj nizka cena projektiranja, ne pa tudi kvaliteta načrtovanega okolja. Poleg tega bo te investicije lahko načrtoval katerikoli pooblaščen inženir, ne glede na stroko!

** V realnosti, v katero se bomo (spet) zbudili, lahko pričakujemo slabo umeščene in nedomišljene stavbe.*

Ker pri dovoljevanju gradnje ni več potrebno sodelovanje arhitekta, **lahko pričakujemo slabo umeščene in arhitekturno nedomišljene stavbe**. Zaradi sprememb pri javnem naročanju, kjer bo prevladala **najnižja cena projektiranja in najnižja cena izvedbe**, pa nas lahko resnično skrbi, kakšne javne stavbe bomo imeli. **To vsekakor ni zakonodajna praksa, ki bi lahko pripeljala do urejenega okolja**.

Že vnaprej se vam zahvaljujemo za pozornost in razumevanje daljnosežnosti problematike. V upanju, da boste zavrnilili te škodljive predloge, vas lepo pozdravljamo.

[View this email in your browser](#)

Svoje razmišljanje nam lahko posredujete na:

zenskevarhitekturi@zaps.si

You can [update your preferences](#) or [unsubscribe from this list](#).